

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ One group pre-implementation and post-implementation design โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล ก่อนและหลังการให้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน
2. เปรียบเทียบจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล ก่อนและหลังการให้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล หลังการให้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานสูงกว่าก่อนการให้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน
2. จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลลดลง หลังการให้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ป่วย เป็นผู้ป่วยซึ่งรับไว้รักษาในหอผู้ป่วย อายุรกรรมหญิง และหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย โรงพยาบาลสมุทรสาคร ซึ่งเลือกโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ให้มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา จำนวน 75 คน (ก่อนการให้มาตรฐานการพยาบาล ประเมิน 2 ช่วง ๆ ละ 25 คน รวม 50 คน และหลังการให้มาตรฐานการพยาบาล 25 คน) ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 60 ปี เป็นเพศหญิง สมรสแล้ว ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา เป็นโรคเบาหวานมานาน 1-5 ปี และเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นครั้งที่ 1-5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

- มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน
- 2. เครื่องมือที่ใช้กำกับการทดลอง
 - แบบสังเกตกิจกรรมการพยาบาล
- 3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย
 - ชุดที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล
 - ชุดที่ 2 แบบบันทึกจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน มีขั้นตอนการสร้าง โดยศึกษาดำรง เอกสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน รวบรวมปัญหาหรือวินิจฉัยทางการพยาบาลที่พบบ่อย ให้ครอบคลุมผู้ป่วยโรคเบาหวานทุกระยะ เรียบลำดับความสำคัญของปัญหาจากมากไปน้อย กำหนดวัตถุประสงค์ เกณฑ์การประเมินผลและกิจกรรมการพยาบาล กำหนดข้อมาตรฐานจากวัตถุประสงค์ของการวินิจฉัยการพยาบาล สร้างมาตรฐานเชิงกระบวนการจากกิจกรรมการพยาบาล สร้างมาตรฐานเชิงผลลัพธ์จากเกณฑ์การประเมินผล ได้มาตรฐานการปฏิบัติการผู้ป่วยโรคเบาหวาน 13 มาตรฐาน จากนั้นผู้วิจัยได้แก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ โดยถือเกณฑ์ 8 ใน 10 ท่าน และนำมามาตรฐานที่แก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง ปรับปรุงแก้ไขจนได้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานที่สมบูรณ์ หลังจากนั้นจึงเตรียมพยาบาลเพื่อเสนอมาตรฐานดังกล่าวให้พยาบาลทุกคนได้พิจารณา และเสนอความคิดเห็น ผลร้อยละ 90 เห็นด้วยกับมาตรฐานดังกล่าว ผู้วิจัยได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงแก้ไขจนเป็นที่ยอมรับของพยาบาลทุกคน ได้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำสู่การปฏิบัติต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้กำกับการทดลอง คือ แบบสังเกตกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน เป็นเครื่องมือที่นำมาจากมาตรฐานการพยาบาลเชิงกระบวนการ หลักเกณฑ์ คือ ผู้ป่วยโรคเบาหวานจะต้องได้รับกิจกรรมการพยาบาลตามมาตรฐานร้อยละ 80 จึงจะถือว่าได้มีการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานจริง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของกนกพร คุปตานนท์ (2539) ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Risser (1975) มาปรับปรุงให้

สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา

ชุดที่ 2 แบบบันทึกจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล โดยประเมินจากข้อมูลสถิติ
ในหอผู้ป่วย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ (Content validity) โดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ
ทั้งหมด เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน ตรวจสอบโดยใช้
เกณฑ์ 8 ใน 10 ท่าน โดยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง ความถูกต้อง ภาษาที่ใช้
และข้อเสนอแนะอื่นๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุง
แก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปทดสอบ ดังนี้

1. มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน ผู้วิจัยนำมาตรฐานการ
ปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และได้รับการ
ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษา และพยาบาลประจำการในหอ
ผู้ป่วยอายุรกรรมหญิงและหอผู้ป่วยอายุรกรรมชายแล้ว นำไปทดสอบความเที่ยง เพื่อพิสูจน์ว่า
มาตรฐานชุดนี้สามารถนำไปใช้เป็นมาตรฐานต่อไปได้ โดยนำไปให้พยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอ
ผู้ป่วยพิเศษสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าสุทนต์มณี โรงพยาบาลสมุทรสาคร ทดลองใช้ และผู้วิจัยทำการสังเกต เกณฑ์คือ
มาตรฐานจะต้องได้รับการปฏิบัติหรือเกิดขึ้นจริงร้อยละ 90 ขึ้นไป ผลพบว่า มาตรฐานที่ 5-10
และมาตรฐานที่ 12-13 ได้รับการปฏิบัติหรือเกิดขึ้นจริงร้อยละ 90 ส่วนในมาตรฐานที่ 1-4 และ
มาตรฐานที่ 11 พิสูจน์ไม่ได้ เพราะว่ามีผู้ป่วยไม่มีอาการตามมาตรฐานทั้ง 5 มาตรฐานดังกล่าว
แต่ผู้วิจัยยังคงไว้ไม่ตัดออก เนื่องจากเป็นสิ่งจำเป็นในการดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานและทำให้มาตรฐาน
ชุดนี้ครอบคลุมโรคเบาหวานทุกระยะ

2. แบบสังเกตกิจกรรมการพยาบาล ผู้วิจัยพร้อมผู้ช่วยวิจัยอีก 2 คน รวม 3 คน
ร่วมกันสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอ
ผู้ป่วยพิเศษสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าสุทนต์มณี โรงพยาบาลสมุทรสาคร ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของการสังเกต 0.99

3. แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล นำไปทดสอบกับผู้ป่วยซึ่งรับไว้
รักษาในหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง และหอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า
จ.นนทบุรี จำนวน 20 คน ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับประชากรที่ศึกษา ได้ค่าความเที่ยง 0.98

การดำเนินการทดลอง

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการทดลอง

1. เตรียมเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน และปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอนที่ได้กล่าวมาแล้ว
2. ผู้วิจัยได้เข้าพบ และประสานงานกับรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลฝ่ายการพยาบาล หัวหน้างานหอผู้ป่วยอายุกรรมหญิง และหอผู้ป่วยอายุกรรมชาย เพื่อขอความร่วมมือในการทดลอง และทำวิจัย
3. ขอความร่วมมือในการทำวิจัย จากผู้ป่วยโรคเบาหวาน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และอธิบายวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เตรียมผู้ช่วยวิจัย 2 คน โดยเป็นพยาบาลวิชาชีพ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุกรรมไม่น้อยกว่า 5 ปี ปัจจุบันไม่ได้ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุกรรมที่ใช้ในการศึกษา มีความยินดี และเต็มใจที่จะช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลในส่วนของความพึงพอใจของผู้ป่วย
5. เตรียมพยาบาลผู้ใช้มาตรฐาน ชี้แจงการวิจัย เรื่อง "การใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน" แก่พยาบาลประจำการในหอผู้ป่วยอายุกรรมหญิงและหอผู้ป่วยอายุกรรมชาย ณ ห้องประชุมของหอผู้ป่วย ตามวันและเวลาดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการทดลอง

แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง และ ระยะทดลอง

1. ระยะก่อนการทดลอง

1.1 เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง ชุดที่ 1 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล เก็บ 2 ช่วง ๆ ละ 3 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ป่วยช่วงละ 25 คน รวมเป็นผู้ป่วยก่อนการทดลอง 50 คน และชุดที่ 2 ข้อมูลจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โดยเก็บจากข้อมูลสถิติในหอผู้ป่วย โดยมีช่วงระยะเวลาเดียวกัน

1.2 ชี้แจงการวิจัย เรื่อง "การใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน" แก่พยาบาลประจำการในหอผู้ป่วยอายุกรรมหญิงและหอผู้ป่วยอายุกรรมชาย ตามวันและเวลาดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

2. ระยะทดลอง

เริ่มใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน วันที่ 1 พฤษภาคม 2542 โดยให้พยาบาลทุกคนปฏิบัติตามกิจกรรมการพยาบาลตามมาตรฐาน และในระหว่างนี้ผู้วิจัยจะสังเกตการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลควบคู่ไปด้วย โดยผู้วิจัยไม่ได้ร่วมให้การพยาบาล

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินผลการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล และแบบบันทึกจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ หลังจากเริ่มใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window โดยนำคะแนนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาคำนวณหาค่าทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. คำนวณหาค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ป่วย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาล และจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล ก่อนและหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานแล้วนำมาเปรียบเทียบกันด้วยสถิติทดสอบที (Independent t-test statistic)

สรุปผลการวิจัย

1. ก่อนการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน ผู้ป่วยกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 มีความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 6)
2. ผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลโดยรวมและรายด้าน เปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน สูงกว่าก่อนการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยมีความพึงพอใจหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ตารางที่ 7)
3. จำนวนวันนอนในโรงพยาบาล เปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย แต่หลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน มีค่าเฉลี่ยจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลลดลง (ตารางที่ 13)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลของผู้ป่วย ก่อนการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน ไม่มีความแตกต่างกัน แต่จะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างก่อนและหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน โดยความพึงพอใจหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานเพิ่มสูงขึ้นจากก่อนการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน ซึ่งความพึงพอใจต่อบริการพยาบาลหลังการใช้มาตรฐานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อบริการพยาบาลหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน สูงกว่าก่อนการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน แสดงให้เห็นว่า มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานมีผลทำให้ผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจในบริการที่ได้รับสูงขึ้น อธิบายได้ว่า มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน มีขั้นตอนในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างชัดเจน พยาบาลมีการดูแลผู้ป่วย มีเวลาพูดคุยกับผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วย และการให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนของผู้ป่วยขณะอยู่โรงพยาบาลและก่อนกลับบ้านมากขึ้น นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้กับผู้ป่วยและญาติในการซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วยมากขึ้น สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการปฏิบัติการพยาบาล และการตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยและญาติ

นอกจากนี้มาตรฐานชุดนี้ได้พิสูจน์ความเที่ยงแล้วว่า มาตรฐานเชิงผลลัพธ์มีผลทางบวกกับมาตรฐานเชิงกระบวนการ ดังนั้น เมื่อปฏิบัติกิจกรรมตามมาตรฐานแล้ว จะทำให้ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น จึงส่งผลให้ผู้ป่วยมีความพึงพอใจในบริการที่ได้รับสูงขึ้น ดังที่ พวงรัตน์ บุญญานุกรักษ์ (2538) กล่าวว่า มาตรฐานการพยาบาล (มาตรฐานเชิงโครงสร้าง มาตรฐานเชิงกระบวนการ และมาตรฐานเชิงผลลัพธ์) คือเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพการบริการพยาบาล เมื่อมาตรฐานการพยาบาลดี คุณภาพย่อมออกมาดี สอดคล้องกับความคิดเห็นของ พัชรี ทองแม่ (2540) กล่าวว่า มาตรฐานเพื่อให้บริการมีคุณภาพมี 2 ประเภท คือ มาตรฐานเชิงเทคนิค (มาตรฐานเชิงโครงสร้าง มาตรฐานเชิงกระบวนการ และมาตรฐานเชิงผลลัพธ์) และมาตรฐานเชิงปฏิสัมพันธ์ (การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้ และผู้รับบริการ) ถ้าบริการใดที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ก็จะถือว่างานนั้นมีคุณภาพ และการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ก็คือความพึงพอใจของผู้รับบริการนั่นเอง และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ Eck, et al. (1988) กล่าวว่า ความพึงพอใจของ

ผู้ป่วยเป็นเกณฑ์ที่วัดในการประเมินประสิทธิภาพของการให้บริการ เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงควมมีประสิทธิภาพ ผลของงานบริการด้านสุขภาพ และ US. National Center Health Service Research and Development (NCHSRD,1970) ก็ยอมรับเกณฑ์นี้เช่นกัน และศิริพร ตันติพิศลวินัย (2538) และ พัชร ทองแม่ (2540) กล่าวไว้เช่นกันว่า งานของพยาบาลเป็นงานบริการ งานบริการคือกิจกรรม หรือการปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการก็คือส่วนหนึ่งของผลลัพธ์ในการให้บริการด้านสุขภาพ เมื่อผลลัพธ์ออกมาดี คือ ผู้ป่วยมีความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ ย่อมหมายถึงคุณภาพที่ดีในการบริการ และสิ่งที่สะท้อนจากคุณภาพในการบริการดี ก็คือการมีเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติการพยาบาลนั่นเอง

2. จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลของผู้ป่วย ก่อนและหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานไม่แตกต่างกันโดยนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามค่าเฉลี่ยจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลลดลงหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน และกลุ่มที่มีการลดลงของจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลมากที่สุด คือ กลุ่มที่อยู่โรงพยาบาลนาน 5 วัน

ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลลดลงหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่า 60 ปี และจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ร่างกายของผู้สูงอายุไม่แข็งแรงเหมือนในวัยหนุ่มสาว กลไกในการป้องกันโรคลดลง ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่นอกจากจะมีโรคเบาหวานแล้วยังมีพยาธิสภาพอื่น ๆ ของร่างกายตามวัยด้วย แม้การปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานที่กำหนดจะส่งผลให้จำนวนวันนอนในโรงพยาบาลของผู้ป่วยหลังการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานลดลง แต่ลดลงไม่มาก ทำให้ไม่มีความแตกต่างกันโดยนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานยังส่งผลดีต่อผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่เกิดขึ้น จึงควรจะได้มีการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้รับความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว พบว่า มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานโดยใช้กระบวนการพยาบาลเป็นหลักในการสร้างมาตรฐาน มีผลทำให้ผู้ป่วยเกิดความ

พึงพอใจต่อบริการพยาบาล และจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลลดลง จึงควรส่งเสริมให้มีการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานในหอผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้พยาบาลปฏิบัติงานอย่างมีระบบ มีทิศทาง เป็นแนวทางในการจัดการด้านบริการให้ดีที่สุดตามความคาดหวัง และเหมาะสมต่อผู้รับบริการ ทำให้ผู้รับบริการมีความปลอดภัย ปราศจากภาวะแทรกซ้อน และพยาบาลผู้ปฏิบัติมีความมั่นใจในวิชาชีพพยาบาลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงผลของการใช้มาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวาน และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ เช่น 6 เดือน, 1 ปี, 2 ปี, 3 ปี และ 5 ปี ตามลำดับ
2. ควรมีการศึกษาถึงผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้ป่วยในส่วนอื่น ๆ นอกจากจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล เช่น อัตราการกลับเข้ารักษาซ้ำ (Readmission rates) หรือ คุณภาพชีวิต เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาถึงความพึงพอใจในงานของพยาบาล เมื่อนำมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานไปใช้ในหอผู้ป่วย

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย